

Päivi Jokela
Peter Karlsudd

Uppsatsdialogen

Utvecklingen och test av IT-stöd för
handledare och uppsatsskrivare

Ett projekt i samarbete med Högskolan i Kalmar

Titel Uppsatsdialogen
Utvecklingen och test av IT-stöd för handledare och uppsatsskrivare
Författare Päivi Jokela
Peter Karlsudd

Ett projekt i samarbete med Högskolan i Kalmar.

Utgiven Juni 2006
Formgivare omslag P&P Kommunikation
Rapport 5:2006
ISBN 978-91-85777-03-7

Adress NSHU
Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning
Box 194
Telefon Brunnshusgatan 6
Fax 871 24 Härnösand
E-post 0611-34 95 00
0611-34 95 05
info@nshu.se
www.nshu.se

HÖGSKOLAN I KALMAR

Institutionen för Hälso- och beteendevetenskap

ABSTRAKT

I denna rapport beskrivs ett utvecklingsarbete där ett för uppsatsförfattande och handledning särskilt anpassat applikation har konstruerats, utvecklats och prövats. Målet med programutvecklingen har varit att skapa ett stöd för uppsatsskrivande och uppsatshandledning.

Med ambitionen att förstärka viktiga ingredienser för effektiv handledning och uppsatsskrivande och med utgångspunkt i tidigare forskning, formulerades syfte och krav för programmet Uppsatsdialogen. Det främsta ändamålet ur handledarens perspektiv var att denna enkelt ska kunna organisera sitt arbete och effektivt kunna följa och stödja uppsatsskrivarens arbete. Främsta ändamålet för uppsatsskrivaren var att lätt nå information som är relevant för den aktuella kursen och uppsatsarbetet. I de virtuella rum som skapades för handledare och uppsatsgrupp eftersträvades en komplett miljö för dialog, stöd och informationssökning.

Utveckling och utvärdering av Uppsatsdialogen genomfördes fortlöpande men var i huvudsak koncentrerad till två utvärderingstillfällen. Den första utvärderingen genomfördes i mindre omfattning med stöd av intervjuer, medan utvärdering två innefattade de ändringar som gjordes i programmet och inkluderade fler uppsatsskrivare och handledare.

Huvuddelen av de handledare och uppsatsskrivare som prövat eller fått Uppsatsdialogen presenterad för sig, är positiva till dess idé och funktion. Mest positiva är studentgruppen. Ett fåtal studenter har uttryckt sin skepsis till användningen av uppsatsdialogen. Några av dessa studenter känner osäkerhet inför tekniken medan några uppenbarligen vill undvika en ökad kravnivå och insyn i uppsatsarbetet. Många studenter uttryckte positiva omdömen men framförde kritik mot att deras handledare inte var villiga eller saknade kompetens för att använda tjänsten vilket också bekräftades i några av handledarsvaren.

Några tekniska problem har inte belastat uppsatsdialogen. De som uppskattat programmet har inte anmält några problem som härrör från själva applikationen. I vissa fall finns brister i användarkompetensen.

Resultatet visar att uppsatsdialogen kan vara till stor hjälp för många studenter och handledare. Vid distanskurser och/eller i uppsatskurser där handledaren följer uppsatsskrivarna under en längre tid är den sannolikt särskilt lämplig.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	3
2	HANDLEDNING	4
2.1	Handledning av examensarbete	4
2.2	Vilseledande i progression och process	5
3	ATT LÄRA MED STÖD AV IT	7
3.1	Flexibelt lärande	7
4	SYFTE MED UTVECKLINGSARBETET	8
5	WEBBAPPLIKATIONEN UPPSATSDIALOGEN	9
5.1	Prototyping och anpassning till användaren	9
5.2	Beskrivning av Uppsatsdialogen	10
5.3	Kort teknisk beskrivning	18
6	IMPLEMENTERING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING	19
6.1	Implementering	19
6.2	Utvärdering I	19
6.2.1	Resultat	19
6.2.2	Stöd för kontrakt	20
6.2.3	Utveckling mot bakgrund av utvärdering I	21
6.3	Utvärdering II	22
6.3.1	Kontrastering med stöd av intervjuer	22
6.3.2	Intervjuresultat	22
6.3.3	Enkät till uppsatsskrivare	27
6.3.4	Enkätresultat	27
6.3.5	Utvärdering av användarstatistik	30
6.3.6	Kontinuerlig utvärdering med projektmålen i fokus	31
6.3.7	Intervju med administratör/IT-pedagog	32
7	ERFARENHETER OCH SLUTSATSER	34
8	REFERENSLISTA	36

1 INLEDNING

Universitetsutbildningen i Europa och USA har under några decennier varit i fokus för omändring och förvandling. Ett flertal forskare i västvärlden har beskrivit utvecklingen som en ”massutbildning” (Trowler, 1998). Allt fler studenter ska utbildas med stöd av allt mindre resurser. Målet att utbilda 50 % av en årskull har länge varit en inriktning för svenska universitet och högskolor. Samtidigt har Sveriges riksdagsrevisorer visat att antalet studenter utan studieresultat har ökat och inte sällan är det examens- och uppsatsarbeten som inte slutförs. Att bättre organisera den handledning som kan hjälpa studenterna att avsluta sina examensarbeten och uppsatser inom rimlig tid, utan att de vetenskapliga kvalitetskraven sänks är därför angeläget. Ett sätt att understödja och förbättra genomströmningen kan finnas inom den förändring av undervisning och lärande som ofta benämns flexibelt lärande. Detta kan innebära att med stöd av IKT utveckla lösningar som underlättar och förstärker handledning och uppsatsarbete.

I denna rapport beskrivs ett utvecklingsarbete där ett för uppsatsskrivning och handledning särskilt anpassat applikation konstruerats och utprovats. Målet med programutvecklingen har varit att skapa ett stöd för uppsatsskrivande och uppsatshandledning. Utvecklingsarbetet har genomförts under år 2005 med stöd från Myndigheten för Sveriges nätuniversitet, från januari 2006 NSHU – Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning. All programmering har utförts av Peter Carlsson IT-avdelningen Högskolan i Kalmar

Programmet Uppsatsdialogen (i rapporten förkortat UD) har presenterats och demonstrerats bland annat vid International Association for Development of the Information Society (IADIS) ”e-Society” på Malta 2005. Den har också utgjort exempel på Nätuniversitetsprojekt vid kvalitetsmässan i Göteborg 2005, pedagogiskt kafé vid BTH 2006 och e-learningkonferensen Netlearning i Ronneby 2006.

2 HANLLEDNING

Handledning är en mångfacetterad aktivitet som innebär olika uppgifter och roller beroende på vem eller vilka som definierar aktiviteten. Handledarens egen erfarenhet av lärande kommer att påverka dennas sätt att handleda och ambitionen att främja studenternas lärprocess (Myringer & Wigforss, 2002). I detta kapitel har rollen som handledare i uppsatsarbete fokuserats.

2.1 Handledning av examensarbete

Att studenternas tillgång till kompetent handledning har betydelse för studieframgången är huvuddelen av dem som berörs av högre utbildning överens om. Brist på handledning försätter studenten i situationer som kan vara svåra att hantera (Moses, 1987). Om kontakterna mellan studerande och handledare är tät och av mer informell karaktär kan det underlätta för studenten (Cook, 1980; Bynner & Henry, 1984). Relationen och kontinuiteten mellan handledare och studerande är väsentlig (Gerrevall, 1992). Tyvärr uttrycker många studenter missnöje med sin handledning då avsikten med handledningen är vagt formulerad (Lybeck & Asplund-Carlsson, 1986). Ofta preciseras kraven på studenten och inte på handledaren.

I en undersökning som utfördes vid tre skilda utbildningsorter och program uttryckte studenterna en samstämmig uppfattning om hur de önskade utforma sin handledning.

- De vill ha en klar inramning, där krav och förväntningar är tydligt formulerade.
- De vill ha en kontinuerlig och processororienterad handledning.
- De vill få konstruktiv hjälp under genomförandet.
- De vill se handledaren som en avancerad diskussionspartner som är engagerad i sin uppgift. (Gerrevall, 1992, s 230)

Om handledaren ska bedöma den studerande, vill man att såväl process som produkt beaktas.

Man kan ha olika uppfattningar om vad handledning innebär. I sin avhandling beskriver Franke (1990) variationen av fenomenet handledning. Franke skiljer på *principinriktade* och *episodinriktade* handledningsstrategier. Den principinriktade handledningen går ut på att man höjer blicken över detaljer och ser de bakomliggande idéerna. Den episodriktade handledningen innebär att man lägger tonvikten vid det objektiva registrerbara beteendet. Bynner och Henry (1984) som utvärderat handledning inom distansutbildning betonar vikten av att kontakterna är täta och att olika kontaktformer används. Detta ger tillfälle till att använda den interaktionsform som passar bäst. Handledning vid planläggning och genomförande är väsentlig vilket bland annat innefattar presentation av anvisningar, regler, manualer och hjälp med planering. Att man stödjer den studerandes eget arbete och självkänsla är också viktigt. En processororienterad handledning har i många fall visat sig vara lyckosam (Cook, 1980).

I en studie som behandlar hur forskarstuderande ser på handledning ges en översikt över de viktigaste ingredienserna i handledningen utifrån doktorandernas uppfattning.

Handledarens intresse för uppgift, ämne och fackkunskapen är viktig och man känner att man får minst hjälp med ledning och planering (Lindén & Fitger, 1990).

Bra handledning	Dålig handledning
1. Ledning och planering	1. Ointresse
2. Tid och tillgänglighet	2. Brister i ledning och planering
3. Uppmuntran och stöd	3. Tidsbrist
4. Fackkunskap	4. Allmänna egenskaper
5. Stimulans och entusiasm	5. Kunskapsbrist
6. Råd och tips	6. För hård styrning

Figur 1.1 De viktigaste faktorerna i handledning (a.a., s 87)

Att skapa gynnsammare förutsättningar för kommunikation och planering ingick i de mål som formulerades för UD.

2.2 Vilseledande i progression och process

Ett problem som förekommer i utbildningen i samband med rapportskrivning och examinationer är fusk, där avsikten är att ge examinator en felaktig uppfattning av studentens kunskaper och färdigheter. Ett sådant förfarande kallas enligt Högskoleförordningen för vilseledande (Högskoleförordningen 1993:100). Den vanligaste typen av vilseledande är plagiat vilket innebär att studenten inhämtar och delvis eller helt kopierar andras texter utan att hänvisa till originalkällan (Högskoleverket, 2004:17R; 2005:28R). Det kan vara svårt att avgöra ifall en student avsiktligt har kopierat någon annans text och bilder eller om det snarare är frågan om ovana vid att använda citat och att hänvisa till referenser. För att plagiering ska räknas som vilseledande i Högskoleförordningens mening måste den betraktas som en målinriktad aktivitet med direkt uppsåt. Slarv med källhänvisningar eller oavsiktlig parafrasering leder inte till disciplinära åtgärder (Jareborg, 2002).

Högskoleverket har sedan 2001 kartlagt disciplinärenden vid landets lärosäten och man kan se en tydlig trend av ökande antal upptäckta fall av fusk under tiden 2001-2004. Undersökningar visar att plagiat är den största kategorin av fusk och den kategori som ökar snabbast (Jokela & Karlsudd, 2005). Misstanke om fusk kan allvarligt skada den tillit som finns mellan lärare och studenter och mellan studenter som arbetar i samma grupp. På längre sikt är fusk ett betydande hot mot lärosätets akademiska trovärdighet (Wiedersheim-Finn, 2005). Många lärosäten har börjat använda olika digitala verktyg för att snabbare kunna jämföra studentarbeten med olika befintliga källor. Detta är en väg att gå men att i examinationsformer fokusera på feedback och kontinuerligt lärande kan förstärka insyn och kontroll av process och progression (Gunnarsson m.fl., 2002; Martin, 2004). Med ett kontinuerligt och formativt examinationssystem minskar troligen risken för fusk (Gunnarsson, m.fl. 2002). Att som lärare följa hela arbetsprocessen kan vara en väg

att beivra fusk. Studenterna kan t.ex. skriva processdagbok vilket gör det lättare för läraren att följa arbetets fortskridande.

Ett mål med projektet Uppsatsdialogen var att bättre kunna hantera process och progression i uppsatsarbetet vilket bör minska vilseledande i uppsatsarbetet.

3 ATT LÄRA MED STÖD AV IT

Många är övertygade om att inslag av IT-stöd kommer att få en än mer framträdande roll i framtidens utbildning. Traditionell kommunikation kommer att kompletteras och i många fall ersättas av ny (Edenholm, 2000). Den unga generationen växer upp med en ny sorts kunskapsförmedling, där ljud, bild och text förmedlas genom modern informationsteknologi (SOU, 1994:45). Det finns ett flertal undersökningar som pekar på att denna kommunikation kan erbjuda en minst lika kvalitativ interaktion som det traditionella mötet (Peterman, 2000; Berger, 1999). En av fördelarna med att använda IT-stöd är att det finns större möjlighet att anpassa utbildningen till studenternas förutsättningar och villkor i en modell som ofta benämns flexibelt lärande.

3.1 Flexibelt lärande

Begreppet flexibelt lärande inbjuder till diskussion och i viss mån oenighet. I Australien och Norden har beteckningen en relativt stark förankring (Holmberg, 2006). En vanlig tolkning är att ett flexibelt lärande ”ska utnyttja teknikstöd, ge möjlighet att välja inriktning och stoff för studierna, ge utrymme för olika arbetssätt i studierna och medge att de genomförs oberoende av tid och plats” (a.a., 315). Flexibelt lärande kan alltså präglas av flera faktorer som flexiblare kursschema, studieformer, studietakt, examinationsformer, olika lärstilar, geografisk obundenhet och variation i kommunikationsform mellan student - lärare och student - student. Flexibelt lärande kan betraktas ur såväl studentens som lärarens perspektiv. I strävan att klart definiera vad som är flexibel utbildning på distans gjorde Distum, följande definition: ”Flexibel utbildning på distans ger den studerande möjligheten att välja plats, tidpunkt, tempo och arbetssätt för sina studier.” (Distum, 2001) Flexibel utbildning på distans representerar följaktligen ett flertal sätt att organisera utbildning. Det gäller för läraren att vara tillgänglig under studietiden för att vägleda studierna, stödja bearbetning och kommunikation och ge en administrativ struktur för studierna.

Även pedagogiska insikter om hur olika människor tar till sig information, bearbetar den och omvandlar den till kunskap är viktiga. Flexibla utbildningar måste ses i ett större sammanhang än enbart som distansutbildningar. Frågan måste ställas om vissa inslag av flexibel utbildning kan integreras i traditionella campusutbildningar för att säkra/öka kursens kvalitet, bidra till optimerad resursanvändning och/eller lösa problem med de verktyg som brukar associeras med flexibel utbildning. Den uppdelning som gjorts mellan distansutbildning och den mer konventionella utbildningen, ofta benämnd campusutbildning eller närutbildning, är idag på väg att försvagas (Dahlin 2000).

I arbetet med Uppsatsdialogen har principerna för flexibelt lärande varit vägledande. Förutom möjligheterna att kommunicera på distans har målet varit att varje handledare och student ska kunna anpassa verktyget efter individuella önskemål.

4 SYFTE MED UTVECKLINGSARBETET

Med ambitionen att förstärka viktiga komponenter för effektiv handledning och uppsatsskrivande och med utgångspunkt i tidigare forskning formulerades syfte för Uppsatdialogens konstruktion och funktionalitet.

Syftet med webbstödet är att handledaren enkelt ska kunna organisera sitt arbete och effektivt kunna följa och stödja uppsatsskrivarens arbete. Webbstödet ska kunna användas på distanskurser men också som ett komplement till den handledning som sker på mer traditionellt sätt (fysisk träff). Uppsatsskrivaren ska lätt kunna nå information som är relevant för den aktuella kursen och uppsatsarbetet. Kommunikationen med handledare ska ske på ett och samma ställe med en kontinuerlig dokumentation. I de virtuella rum som skapas för handledare och uppsatsgrupp eftersträvas en komplett miljö för dialog, stöd och informationssökning.

Syftet med applikationen Uppsatdialogen kan preciseras enligt följande:

- Applikationen skall underlätta kommunikationen mellan student och handledare.
- Handledaren ska kunna följa skrivprocess/progression i studentens uppsatsskrivande.
- Studenten ska kunna värdera och uppskatta arbetsinsats och tidsåtgång.
- Applikationen skall tydliggöra de obligatoriska moment som ingår i examensarbetet.
- Studenten skall lätt kunna finna, för uppsatsen, relevant information, uppgifter, stöd och dokumentation.
- Handledaren ska lättare kunna administrera och följa studenter i uppsatskursen.

5 WEBBAPPLIKATIONEN UPPSATSDIALOGEN

Vid experimentell systemutveckling utarbetar man ofta en prototyp, ett verklighetsnära exempel på de yttre egenskaper ett framtida system planeras att innehålla. Många gånger innehåller en prototyp bara skärmbilder som öppnar för en dialog mellan presumtiva användare och systemplanerare. I detta projekt har utvecklingen skett i en fungerande programmiljö.

5.1 Prototyping och anpassning till användaren

Allt efter det att användaren kommer med synpunkter modifieras den konceptuella modell som tjänat som utgångspunkt för programmet eller applikationen. Vid analytisk systemutveckling analyseras kravspecifikationerna med hjälp av tankemässiga ställningstaganden (Andersen, 1994). Dessa utvecklingsprinciper gäller de yttre funktionella egenskaperna i systemet. Samspelet mellan människa och dator påverkas av egenskaperna hos deltagaren samt av de sammanhang hon befinner sig i (Allwood, 1998). Det finns klara skillnader både mellan människor och mellan olika lärplattformar. Det är viktigt att de kommunikationsprogram som används är målgruppsanpassade och det är åtminstone fyra olika faktorer som bestämmer en applikations användbarhet. De fyra faktorerna är *anpassning*, *användarvänlighet*, *användaracceptans* och *användarkompetens*. *Anpassning* betyder att ett program är utformat på ett sätt som optimalt följer strukturen i den uppgift som utövaren försöker lösa. *Användarvänlighet* innefattar ett antal olika aspekter där åtkomlighet är en. Programmen ska vara möjliga att förena med andra program samt ge stöd för användarens agerande. Individualisering är en viktig aspekt av användarvänlighet. *Användaracceptans* innebär att användarna är positiva till programmet och dess funktioner. God användaracceptans kan säkras i införandeprocessen. *Användarkompetens* innebär att användaren har tillräcklig förståelse och färdigheter för att kunna samspela med datorn på ett produktivt sätt (Karlsudd, 2001).

Den största källan till irritation för användare av olika lärplattformar är tekniska problem. Det finns ännu mycket att önska när det gäller den teknik som används och enligt en undersökning (Erlandsson, 2000) uppstår det tyvärr ofta tekniska problem i de lärplattformar som används. Det krävs i de allra flesta fall teknisk support för att starta och upprätthålla kontinuitet i de system som används (Svensson & Åberg, 2001).

I arbetet med Uppsatsdialogen har de fyra faktorerna *anpassning*, *användarvänlighet*, *användaracceptans* och *användarkompetens* varit centrala i den konceptuella fasen av konstruktionen. I nästkommande avsnitt presenteras den applikation som härrör från detta arbete.

5.2 Beskrivning av Uppsatsdialogen

Webbadressen till Uppsatsdialogen är <http://www.uppsatsdialogen.se/>. På första sidan (Bild 5:1) möts användaren av **inloggningssidan**. Här finns all information om hur inloggningen går till och en manual och en instruktionsfilm blir tillgänglig. Är användaren inloggad på skolans nätverk behövs inga användarnamn eller lösenord.

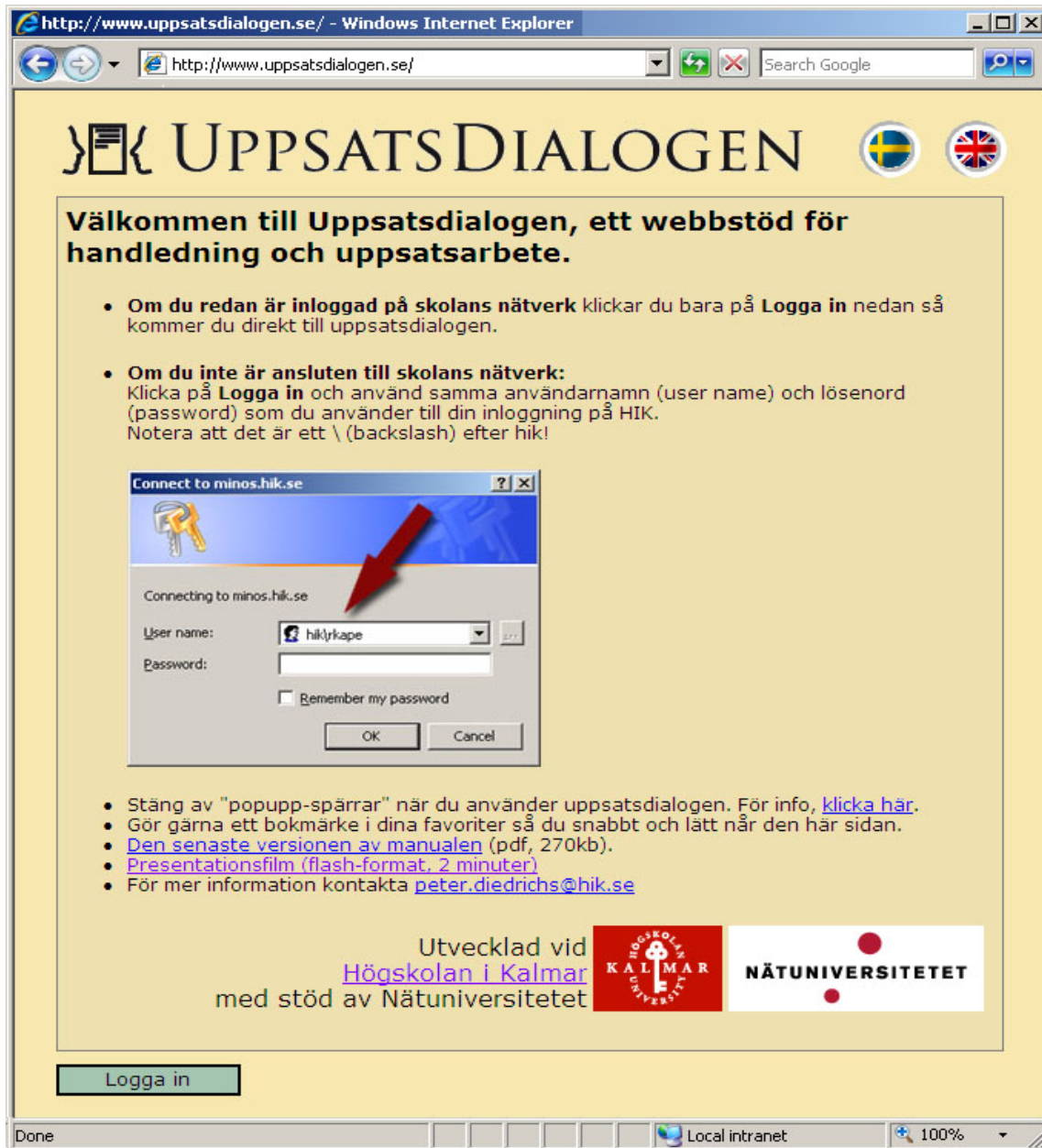

Bild 5:1 Inloggningssida

Sidan efter inloggningen, **startsidan** (Bild 5:2), ser olika ut för administratör och handledare. Huvudadministratören ser samtliga handledare och kurser. Enskilda handledaren ser bara de kurser och studenter han/hon ansvarar för. I kanten där grupperna/ uppsatsskrivarna visas, syns en eller flera symboler som markerar vilka funktioner som har använts. När markören placeras över symbolen visas en ruta med information om vilken funktion som har använts och när detta skedde. När handledaren tagit del av uppdateringarna avlägsnar man symbolerna genom att klicka på knappen *Rensa gruppstatus*.

Bild 5:2 Startsidan, sida för kurser, underkurser (handledare) och grupper/uppsatsskrivare.

The image shows three stacked forms for user registration in the UPPSATSDIALOGEN system. Each form has a left-hand menu with buttons for 'Administratörer', 'Handledare', 'Studenter', 'Kurser', 'Dagbok', and 'Statistik'. The top form is for 'Administratörer' and includes fields for 'Användarnamn', 'Lösenord', and 'Förnamn', along with a 'Sök' button and a dropdown list of administrators. The middle form is for 'Handledare' and includes similar fields and a dropdown list of supervisors. The bottom form is for 'Studenter' and includes fields for 'Användarnamn', 'Lösenord', 'Förnamn', 'Mellannamn', 'Efternamn', 'E-post', and 'Telefon', along with 'Sök', 'Lägg till', and 'Radera' buttons, and a dropdown list of students.

Bild 5:3 Inmatning av användare.

På startsidans vänstra menys tre översta knappar, kan man enkelt klicka upp inmatningsfält för att lägga till och ta bort *Administratörer*, *Handledare* och *Studenter*. Funktionen är kopplad till studentdatabasen LADOK och Högskolans interna personalregister vilket gör det smidigt att registrera studenter och handledare (Bild 5:3).

The image shows the 'Dagbok' (Journal) interface. It features a 'Nytt' button and a message: 'PETER KARLSUDD 2005-01-23 20:41:32. Det här har varit en hård dag. Ingen student har förstått'. Below the message are buttons for 'Ändra', 'Radera', and 'Aktivera radera'.

Bild 5:4 Handledardagbok

På startsidans vänstra sida finns också en knapp *Dagbok* som leder till handledardagboken. Här kan handledaren föra anteckningar och ladda upp filer utan att någon annan får tillträde till informationen (Bild 5:4).

The image shows the 'Statistik' (Statistics) interface. It includes a 'Välj kurs' dropdown menu with options like 'LFA401-20050822-0 Lära för mestadag lärande 41-60 p', 'OL0100-20050117-0 Ötandsjudning', 'OMV490-20050116-0 Omvärldnad, uppsats', 'OMV630-20050116-0 Omvärldnad, uppsats, (61-80 poäng)', 'PPP210-20050117-0 Påbyggnadskurs för grundskollärare mot åren 4-9 till gym', and 'VAV105-20050822-0 Hämälvd ur ett teamperspektiv 10 p'. There is a 'Hämta data' button. Below the dropdown is a 'Välj underkurs' dropdown menu with options like 'Hämta Högskolor', 'Lena Persson', 'Elinabeth Ravellid', 'Lena Lindström', and 'Eva Egerinius Cegrell'. There is another 'Hämta data' button. At the bottom is a table with columns 'Datum', 'Grupp', 'Händelse', and 'Användare'.

Datum	Grupp	Händelse	Användare
2006-03-07 07:46:45	KRISTINA SJÖSTRAND	Obligatoriska moment	HENRIK HEGENDER
2006-02-10 19:52:22	KRISTINA SJÖSTRAND	Självvärdering	KRISTINA SJÖSTRAND
2006-01-02 10:52:24	KRISTINA SJÖSTRAND	Obligatoriska moment	HENRIK HEGENDER
2006-01-02 10:52:06	ANNIKA PERSSON	Obligatoriska moment	HENRIK HEGENDER
2006-01-02 10:51:58	PETER NILSSON	Obligatoriska moment	HENRIK HEGENDER
2005-12-27 15:54:50	IDA HÖLGERSSON	Obligatoriska moment	HENRIK HEGENDER

Bild 5:5 Statistikfunktion

Den nedersta knappen i startsidans vänstra meny *Statistik* leder till användarstatistiken. Där kan administratören på kurs- och handledarnivå avläsa hur användarna utnyttjat de olika funktionerna i programmet (Bild 5:5).

The screenshot shows a web interface titled 'Kurs'. At the top, there are two input fields: 'Kurskod' with an asterisk and 'Startdatum' with '2006*' entered. To the right of these fields is a button labeled 'Hämta kurser'. Below the search fields is a section titled 'Funna kurser' containing a list of course entries. The first entry is selected and highlighted in blue: 'AKS105-20060116-0 Aktie-och värdepapperskunskap 1-5 p'. Other visible entries include 'AKS110-20060116-0 Aktie- och värdepapperskunskap 6-10p', 'AMBSJ-20060116-0 Ambulanssjukvård', 'ANTAGEN-20060119-0 Nyantagna studenter', 'ANTAGEN-20060819-0 Nyantagna studenter', 'ARK203-20060116-0 Arkeologi 21-40 p', 'ARK601-20060116-0 Arkeologi, 61-80 p', and 'ALIL 100-20060116-0 Lärare i samhället 1-20 p'.

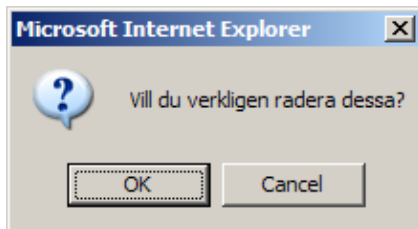
Med hjälp av den översta knappen på startsidans högra meny *Lägg till* hämtas de olika kurserna lätt från LADOK och samtliga registrerade studenter förs automatiskt in i systemet (Bild 5:6).

Bild 5:6 Funktionen Lägg till kurser

The screenshot shows a web browser window with the URL 'http://uppsatsdialogen.hik.se/secure/AddEditCourse.aspx?Type=1&CourseID=45'. The page title is 'Kurs'. Below the title is a form titled 'Funna kurser' with a dropdown menu showing '000000-20050110-0 Rest exarbete'. There is a checkbox labeled 'Kursen är aktiv' which is checked. To the right of the checkbox is a button labeled 'Uppdatera studenter'. Below the checkbox and button are two more buttons: 'Spara' and 'Stäng'.

Till höger på startsidan under knappen *Detaljer/Ändra* kan man uppdatera kurserna/deltagarna mot databasen LADOK samt inaktivera kursen om så önskas (Bild 5:7).

Bild 5:7 Funktionen Detaljer/Ändra

Under knappen *Radera* på startsidan går det, efter det att en varningstext visats, radera kursen som markerats.

Bild 5:8 Varningstext under knappen Radera

På knappen uppsats på startsidan (Bild 5:9) finns ett antal funktioner som handledare och student kan använda i handledningen och uppsatsskrivandet. Handledaren kan välja bort de funktioner man inte avser att nyttja.

Uppdaterad 2005-08-23 09:18:44

Uppsatsnamn Barn i behov av särskilt stöd **1** Ändra

Uppsatskrivare ANNA-MI KARLSUDD anna-mi.karlsudd@hik.se **2**

Gruppenamn ANNA-MI KARLSUDD (gkaan) **3**

Handledare PETER DIEDRICHS 0480-446041 Peter.Diedrichs@hik.se **4**

Information **5**

2005-08-23 Här får du snabbinformation från din handledare.

Självvärdering

Problemformulering	80 %
Litstök, litteraturgenomgång (tidigare forskning)	25 %
Metod	20 %
Datainsamling	0 %
Teoretisk ram	30 %
Resultat/Analys	0 %
Diskussion	0 %
Övrigt: Referenslista, abstrakt, sammanfattning, inledning mm	20 %

6

Spara

Lägesrapport Visa alla

7

Nytt inlägg

ANNA-MI KARLSUDD 2005-08-23 09:13:58

Denna vecka har jag börjat med min datainsamling. Det gick lite trögt ...

Ändra
Radåra
 Aktivera radera

Bild 5:9 Uppsatssidan del I

Under rubriken *uppsatsnamn* (1) kan uppsatsskrivaren skriva in uppsatsens preliminära titel. Uppsatsnamnet går att ändra under arbetets gång. I fälten *uppsatskrivare*, *gruppenamn* och *handledare* (2-4) presenteras automatiskt gruppenamn samt adressuppgifter på student och handledare. Gruppenamnet kan handledaren lätt ändra. I fältet *information* (5) kan handledare och kursansvarig skriva in snabbinformation till denna sida.

I fältet *självvärdering* (6) ges möjlighet för uppsatsskrivaren att uppskatta sin insats i de huvudmoment som bygger en uppsats. Skattningen kan ses som en visualisering av uppsatsens viktiga delar och arbetets fortskridande. Om skattningen kraftigt avviker från handledarens bedömning eller den tidsplan som presenterats och godkänts kan det vara lämpligt att diskutera orsakerna och försöka finna lösningar som kan föra arbetet framåt. Här kan handledaren definiera de huvudmoment som bedöms viktiga.

I *lägesrapporten* (7) skriver uppsatsskrivaren en enkel tidsplan som stöd för uppsatsarbetet och som grund för handledningen. Här finns plats för uppsatsskrivaren att kontinuerligt lämna en enkel lägesrapport över arbetet. Detta ger handledare möjlighet att begrunda planering och arbetets framåtskridande.

Obligatoriska moment					
☒ Startsem.	☒ GruppHL 1	☐ Enskild HL 1	8	☐ Mittsem.	☐ GruppHL 2
☐ Enskild HL 2	☐ Student Student HL	☐ Slutsem.		☐ Postsem.	☐ Godkänd
					<input type="button" value="Spara"/>
Möte och tid					
Vi träffas i v202 kl 13 på onsdag 6/9, för handledning! 9					
					<input type="button" value="Spara"/>
Diskussion					
					<input type="button" value="Visa alla"/>
					<input type="button" value="Nytt inlägg"/>
PETER DIEDRICHS 2005-08-23 09:36:27					
<i>Hej Anna-Mi, hur långt är ett snöre? Djupet på intervjun mäts inte i tid, utan i vad som framkommer ur den. När du upplever att du nått...</i>					
ANNA-MI KARLSUDD 2005-08-23 09:15:29					
<i>Hej! Jag undrar hur lång en intervju måste vara för att den ska klassas som djupintervju, det</i>					

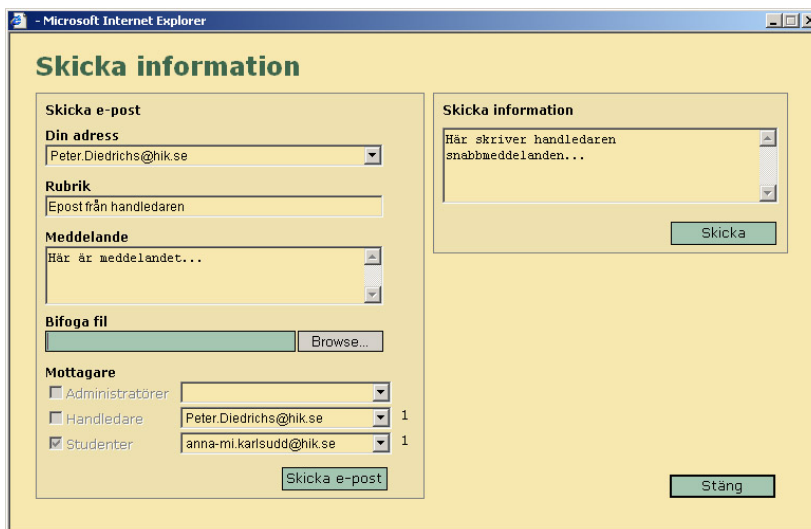
Bild 5:10 Uppsatssidan (fortsättning) del II

I området *obligatoriska moment* (8) kan handledaren definiera de obligatoriska momenten i kursen och markera godkända aktiviteter. I fältet *möte och tid* (9) skriver handledaren, efter överenskommelse med uppsatsskrivaren, nästa aktuella tid för t.ex. enskild handledning. Den skriftliga kommunikationen mellan handledare och student sker huvudsakligen i fältet *diskussion* (10).

I *Ny fil* (11) bifogar uppsatsskrivaren dokument som t.ex. presenterar uppsatsplan och uppsatsversioner. Handledaren kan ladda hem dokument, skriva eller spela in ljudkommentarer direkt i dokumentet och därefter bifoga sin version av dokumentet till uppsatssidan igen. Uppsatsskrivare och handledare kan enbart radera sina egna filer. Nederst på uppsatssidan finns ett antal fördefinierade *länknappar* (12) som leder till länkar och dokument som är viktiga för uppsatsarbete. Här finns möjlighet att byta namn på knapparna samt addera nya länkar.

Bild 5:11 Uppsatssidan (fortsättning) del III

På startsidan återfinns funktion *Skicka info* som hjälper handledaren eller den kursansvariga att snabbt nå ut till studenter och andra handledare. På den högra sidan under *skicka information* skickas information till uppsatssidorna. I det vänstra fältet, *skicka e-post*, skickas den med e-post till de utvalda (Bild 5:12).

Bild 5:12 Funktionen Skicka info

I Uppsatsdialogen finns möjlighet att skapa diskussionskonferenser på olika nivåer. *Handledarforum* är endast för kursledning, handledare och examinatorer. Här kan man lämna information (bifoga dokument) och diskutera frågor kring uppsatsarbetet utan att någon obehörig får tillträde. *Forum för alla* kan öppnas för kursledning, handledare, examinatorer och alla uppsatsskrivande studenter i kursen. *Gruppforum* är till för den enskilda handledaren och dennas studenter.

En viktig princip i Uppsatsdialogen är att den ska kunna anpassas efter handledarens och studentens önskemål. Under knappen *Detaljer/Ändra* kan kursansvarig eller handledare konfigurera uppsatssidan dvs. ändra, omdefiniera och/eller lägga till och ta bort funktioner. Här kan också fler handledare och studenter adderas till uppsatssidan. Om man väljer *E-post vid ändrad uppsats* får handledaren ett e-postmeddelande med en direktlänk till sidan när studenten uppdaterat sidan.

Uppsatssida

Namn på underkurs
Peters Examensarbeten

Administratörer för underkurs (Användarnamn)
PETER DIEDRICHS (cdipe)
PETER KARLSUDD (rkape)

Tillgängliga administratörer (Användarnamn)
HENRIK HEGENDER (vhehe)
KRISTINA HENRIKSSON (xhekr)
PÄIVI JOKELA (ejopa)
Per Bjurhed (xbjpe)

Handledare för underkurs (Användarnamn)
PETER DIEDRICHS (cdipe)

Tillgängliga handledare (Användarnamn)
ANN WILLIAMSON NANCY (twina)
ANNE-MARI FOLKESSON (rfoan)
Berit Willén Holmgren (fwibe)
BO PETERSSON (lpebo)

Självvärdering

Obligatoriska moment

Länkar

Uppladdning av filer

Diskussion

E-post vid ändrad uppsats

Möte och tid

Lägesrapport

Handledarforum

Forum alla

Forum grupp

Bild 5:13 Funktionen Detaljer/Ändra

5.3 Kort teknisk beskrivning

Uppsatsdialogen är webbaserad och körs på en Microsoft webserver, IIS. Den är skriven i ASP.NET, efterträdaren till vanlig ASP och har stöd för programmering i C#. Uppsatsdialogen är kopplad till en Microsoft SQL databas för lagring av data. Den består i stora drag av två block en administrativ del, åtkomlig för administratörer och handledare och en publik del som är åtkomlig för studenter. Inloggningen sköts av webbservern och man måste ha ett datorkonto på skolan för att kunna komma in, men det finns ett gränssnitt för inloggning av externa konton.

6 IMPLEMENTERING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING

Implementeringen av Uppsatsdialogen har genomförts i en evolutionär anda. Detta innebär att man utvecklar, förbättrar och levererar funktionerna i takt med att systemet utvecklas. Utvecklingen och utvärderingen av Uppsatsdialogen genomfördes fortlöpande men var i huvudsak koncentrerad till två utvärderingstillfällen. Den första utvärderingen, utvärdering I, genomfördes i mindre omfattning medan utvärdering II omfattade fler uppsatsskrivare och handledare.

6.1 Implementering

När man ska införa en ny tjänst eller ett nytt system stöter man ofta på både motivationsmässiga och praktiska problem. Det är inte alldeles enkelt och självklart att införa IT-baserade verktyg i undervisningen och många gånger kan det vara en komplicerad och tidskrävande process (Pelgrum & Plomp, 1993). En grundprincip är att utvecklare och användarna deltar i arbetet (Andersen, 1994). Det kan finnas en rad hinder som gör att människor motsätter sig förändringar. Enligt Dalin (1978) kan dessa delas in i praktiska, psykologiska, makt-, och värdebarriärer. Ska en genomgripande förändring ske måste dessa barriärer forceras. Praktiska hinder kan vara ekonomi, tillgänglighet, möjlighet till utbildning osv. En psykologisk barriär kan vara att läraren känner sig hotad i sin lärarroll, rädd att studenterna ska kunna mer. Värderingsbarriärer kan vara när värderingar som följer tekniken inte överensstämmer med lärarens. När en maktbarriär förekommer kan lärarens totala situation kännas hotad.

6.2 Utvärdering I

I den inledande utvärderingen kom 7 handledare och 13 studenter att pröva och utvärdera Uppsatsdialogen. De handledare som anmälde sig till utprovningsen var alla erfarna datoranvändare och hälften av dessa var även vana uppsatshandledare. När det gällde studenternas datorvana så var den varierande. Hälften av studenterna kom från lärarprogrammen och hade måttliga kunskaper kring IT-stöd, medan övriga studenters kunskaper kan betraktas som mycket goda, då de studerade sista terminen på IT-programmet. Uppsatsarbetena genomfördes på C- och D nivåerna i *campusutbildning* under 10 respektive 20 veckor. Samtliga respondenter intervjuades utifrån tre öppna frågor vid kursavslutningen.

- Beskriv era erfarenheter av att använda Uppsatsdialogen.
- Har Uppsatsdialogen förbättrat handledning och uppsatsskrivande?
- Hur kan Uppsatsdialogen förbättras?

6.2.1 Resultat

Samtliga *handledare* var positiva till Uppsatsdialogen som stöd för handledning och uppsatsarbete. Några uttryckte oro över att studenterna skulle öka kraven på handledarnas tillgänglighet. Kanske skulle användandet av webbstödet leda till att arbetsinsatsen ökade istället för att vara oförändrad eller minska? Andra menade att denna risk inte borde vara

större än vid kommunikation via e-post. Då det var första gången applikationen användes, krävdes inledningsvis en del extratid för att lära sig använda systemet.

Flera lärare poängterade vikten av att handledare och student upprättar ett kontrakt med regler och rutiner kring användandet av de möjligheter som systemet erbjuder. Det ansågs viktigt att handledaren definierade studentens närvaro i systemet och vice versa, men kraven varierade från handledare till handledare. Några ställde kravet att studenterna skulle bekräfta sitt arbete genom att bifoga producerad text regelbundet varje vecka. Många lärare uppskattade att ha alla uppsatsskrivande studenter samlade i ett system, där det fanns en tydlig struktur och dokumentation för arbetet.

De *studenter* som använt Uppsatsdialogen menade att det kändes tryggt med uppsatsdokumentation, närvaro av handledaren och att visuellt se arbetet växa fram. Den självskattning som utfördes kändes som ett konkret bevis på att arbetet avancerade och att det blev enklare att överblicka. Några studenter var negativa och upplevde Uppsatsdialogen som ett tvång och i dessa fall kom handledaren att sakna riktig insyn i arbetet. Datorvana hos huvuddelen av dessa studenters kan betecknas som låg. Många studenter uttryckte sitt gillande över att all information och kommunikation var koncentrerad till en plats.

Några tekniska problem uppstod inte med applikationen men några handledare och studenter hade inledningsvis problem att hantera vissa funktioner, vilket avhjälpes med snabb support. Inga problem med säkerhet rapporterades. Många studenter och handledaren upplevde att de hade ett ”exklusivt och fredat rum” för handledning och uppsatsarbete.

På frågan om hur Uppsatsdialogen kan förbättras kom förslag från både studenter och handledare. Många framförde önskemål om en valbar funktion för påminnelse när något uppdaterats på uppsatssidan eller i konferenserna. Detta åtgärdades. Från administratör/IT-pedagogen framfördes önskemål om manuell inmatning av personuppgifter, möjlighet att ladda upp foto på uppsatsskrivaren, instruktionsfilm vid inloggning, webbformulär för beställning av tjänsten, ytterligare en administratörsnivå och länk till tjänst för videokommunikation.

6.2.2 Stöd för kontrakt

Intentionerna med Uppsatsdialogen är att den ska fungera kvalitetshöjande utan att den totala arbetsinsatsen ökar. För att undvika merarbete ansåg några handledare att det var viktigt att student och handledare upprättade en överenskommelse om hur Uppsatsdialogen ska användas. Handledare och student ska välja de moduler som man antar kan tillföra mervärde för uppsatsarbetet. Som en hjälp för detta skapades en mall för kontraktsskrivande (Figur 6:1).

Exempel på överenskommelse runt användandet av Uppsatsdialogen

Moment	Student	Handledare
Besöka Uppsatsdialogen	En gång varje vecka	En gång varje vecka
Uppsatsnamn	Lämnas första veckan	-----
Snabbinformation	-----	Lämnas vid behov
Självvärdering	Varje vecka	-----
Tidsplan	Lämnas första veckan	-----
Lägesrapport	Varannan vecka	Läser
Rapportering av godkända moment	-----	Löpande
Nästa handledningstillfälle	-----	Inför varje handledar-seminarium
Skriftlig dialog	Kolla inlägg en gång i veckan	Kolla inlägg en gång i veckan
Ladda ner dokument	Tre dagar innan överenskommet handledarseminarium	Inför varje seminarium (om man nu väljer att lämna skriftliga eller röst kommentarer i dokumentet).
Information och diskussionskonferens	När man själv så önskar	När man själv så önskar

Ovanstående överenskommelse undertecknas

Student:

Handledare:

Datum:

Figur 6:1 Exempel på överenskommelse runt användandet av Uppsatsdialogen

6.2.3 Utveckling mot bakgrund av utvärdering I

De förbättringar som kom att genomföras efter utvärdering I innebar att ett större antal funktioner gjordes valbara. Genom denna förändring kom programmet att bli mer flexibelt. Förutom ett antal uppgraderingar och justeringar adderades ytterligare funktioner.

- Diskussionskonferens för studenter och handledare på kursnivå
- Diskussionskonferens för handledare och examinator på kursnivå
- Handledardagbok
- Logg för tid och aktivitet på studentens senaste inlägg
- Studentlogg för lägesrapport alternativ dagboksanteckningar (tillgängligt för handledaren)
- Länk till videokommunikation
- Påminnelsefunktion

6.3 Utvärdering II

Efter det att Uppsatsdialogen uppgraderats erbjöds 20 lärare i lärarutbildningens avslutande kurs, *examensarbete 10 p*, att använda Uppsatsdialogen. Av dessa påbörjade 17 lärare handledningen av 51 studenter med stöd av programmet. När kursen var avslutad genomfördes en intervjuundersökning med 10 handledare och en enkät förmedlades till samtliga studenter som använt Uppsatsdialogen.

6.3.1 Kontrastering med stöd av intervjuer

Utifrån strävan att göra en mer djupgående analys av eventuella för- och nackdelar med Uppsatsdialogen intervjuades fem av de handledare som under kursen uttalat positiva omdömen kring användningen. För att kontrastera dessa uppfattningar intervjuades fem handledare som uttryckt sitt missnöje och inte använt programmet eller efter kort tid avbrutit användningen. I detta möte mellan fem mycket nöjda och fem missnöjda användare, eftersträvades att ge en allsidig bild av inställningen till det IT-stöd som erbjöds. De sju lärare som inte medverkade i intervjuerna gjorde alla positiva uttalanden om applikationen.

6.3.2 Intervjuresultat

I ett försök att studera om det fanns någon antydning till skillnad i handledningsstrategi mellan dem som uppskattat, respektive inte uppskattat Uppsatsdialogen, fick de intervjuade uppskatta vilka förfaringssätt/inslag man bedömde som viktiga i handledningen av den ”typiska” examensarbetaren (Bilaga 1). Av de nio förfaringssätten/inslagen som den intervjuade hade att ta ställning till, konstruerades fem av mer processinriktad och fyra av mer produktinriktad karaktär. I tabellen nedan redovisas typvärdet av respondenternas svar. Högsta värdet 5 innebär bedömningen mycket viktigt och lägsta värdet 1 mindre viktigt. Svaren, som inte på något sätt går att generalisera, indikerar att de handledare som varit positiva till Uppsatsdialogen bedömt den processinriktade handledningen något högre (Tabell 6:1).

Processinriktad handledning	Positiva till användningen	Negativa till användningen
Att vara tillgänglig	4	2
Ge uppmuntran och stöd	5	5
Förmedla generell kunskap kring vetenskapligt förhållningssätt	4	5
Att utmana process och tanke	5	4
Ge rikligt med tid	4	2
Summa:	22	18
Produktinriktad handledning		
Att vara ett stöd i uppsatsplaneringen	4	5
Ge råd och tips	3	4
Förmedla ämnesspecifik kunskap	3	3
Ge konkret handledning i skrivandet	3	4
Summa:	13	16

Tabell 6.1: De intervjuades skattning av hur viktiga de olika förhållningssätten är i handledningen

Att vara tillgänglig och ge rikligt med tid var de förhållningssätt som visade störst skillnad i skattningen. De respondenter som varit negativa till användningen av Uppsatsdialogen bedömde att tillgänglighet och tid var mindre viktigt. På frågan om vilken tid till handledning som används i förhållande till den tilldelade tiden finns ingen större skillnad i svaren. Båda grupperna menar att mer tid än den tilldelade åtgår.

Gruppen som uttalat sig positiva till användningen av Uppsatsdialogen fick frågan vilka huvudmotiv som fick dem att pröva och använda programmet. Samtliga anser att huvudmotivet var att bättre och enklare kunna följa studentens uppsatsarbete vilket följande uttalande kan illustrera.

Att veta var jag har just de här studenterna i mängden av alla andra. Att kunna följa processen.

Att lätt backa och se vad studenten gjort tidigare.

Se hur studenter förändrar sina dokument och kunna svara på frågor som dyker upp i uppsatsarbetet.

Huvuddelen av de tillfrågade ansåg också att systemet hjälpte handledare och student att skapa ordning och reda i uppsatshandledningen. Nedan följer några exempel på kommentarer kring denna uppfattning.

Att skapa ordning där allt är samlat på samma ställe. Sorterat. Det var huvudargumentet helt klart.

Samla allt på ett ställe. Det var enkelt att kunna nå alla mina studenter med info. Hjälpa studenterna att få överblick över arbetets olika delar. Få inblick i studenternas uppfattning om det egna arbetet.

Gruppen uttalat negativa till användningen fick redogöra för de huvudmotiv som fick dem att avstå från användningen av UD. Några av dem som svarade angav problem vid användningen och att man inte kunde avsätta tid för att lära sig programmet. Några började använda programmet men återgick kort därefter till kommunikationsformer som de var förtrogna med. Nedanstående citat är ett exempel på detta.

Instrumentet var nytt och det tar tid att ”vänja sig” med det rent tekniska. Problem framför allt att få texten till rätt ruta (vad jag kunde förstå). Jag började använda UD men sedan blev det mail, telefon och personlig kontakt eftersom det kändes mer bekvämt.

Några stötte på problem att hantera de popuppspärrear som var inställda på datorerna. Efter att ha försökt lösa problemen utan framgång återgick man till de vanliga rutinerna.

Jag hade inte möjlighet att fixa ”popupp- problemen” på datorn hemma. Eftersom det är så snäva tidsramar för examensarbetet måste man ofta arbeta kvällar och helger och då måste datorn hemma användas lika ofta som den på jobbet. Jag hade helt enkelt inte tid att vänta tills jag lärt mig vad man gör med en ”popupp”. Prövade alla råd jag fick utan resultat. Men mail funkar däremot alltid utan problem.

En av de intervjuade var helt ointresserad av det webbstöd som erbjöds och tyckte att den vanliga handledningen var fullt tillfredsställande. Respondenten uttryckte det på följande sätt.

Har aldrig kommit igång med det. UD har inte väckt mitt intresse. Tycker man klarar av att handleda på de fysiska träffar som erbjuds.

På frågan om vilken typ av studenter som handledarna trodde uppskattar UD fanns inga större skillnader i svaren mellan de båda grupperna. Många ansåg att argumenten att skapa ordning kunde vara avgörande. Följande citat är exempel på det.

De som vill ha struktur och ordning kring sitt ex-arbete.

Oroliga ”ordning och reda” typen.

Vet inte. Gissar att de som har behov eller blir hjälpta av stark strukturering kan känna sig trygga.

Några menade att viljan att prova något nytt kunde vara avgörande.

De som inte är rädda för att lära sig något nytt.

Någon framhöll inställningen till datorer och teknik som utslagsgivande där studenter som inte bodde på orten var mer motiverade att använda programmet.

Det är nog olika beroende på studentens allmänna inställning till datorer etc. Om studenten bor i Kalmar eller inte. Distansstudenter har blivit mer vana att kommunicera via datorer.

Någon nämnde det faktum att handledaren valde att använda Uppsatsdialogen och att studenten inte hade något egentligt val.

Det är klart att om läraren vill pröva uppsatsdialogen så skulle jag vilja se den student som går i polemik för att inte använda den.

När respondenterna ombads att betygsätta UD:s funktioner på en femgradig skala fick de olika funktionerna högt betyg av de båda grupperna även av dem som aldrig prövat programmet. Funktionerna i sig ifrågasattes inte utan bedömdes vara relevanta. Många har avstått från att använda de forum som var möjliga att upprätta kring studenter och handledare (Tabell 6:2).

Funktion	Positiva till UD typvärde	Ej använt funktionen	Negativa till UD typvärde	Ej använt funktionen
Forum alla	4	3 st	5	5 st
Handledarforum	4	3 st	5	5 st
Gruppforum	4	3 st	5	5 st
Skicka info	4	-	5	3 st
Självvärdering	4	-	4	3st
Lägesrapport	4	5 st	4	5 st
Obligatoriska moment	4	-	3	5 st
Möte och tid	4	-	3	3 st
Diskussion	5	-	3	3 st
Uppladdning av fil	5	-	3	3 st
Information genom länkar	5	-	3	3 st
Summa	47		43	

Tabell 6.2: De intervjuades betyg på Uppsatsdialogens funktioner

På frågan om det var något man ville komplettera Uppsatsdialogen med kom få kommentarer. Några föreslog fler och bättre länkar. Någon ville inte få påminnelse i form av e-post om någon varit inne i systemet (vilket går att välja bort).

En respondent tyckte att man skulle kunna skriva i en och samma dokumentmall utan att ladda upp ett antal uppsatsversioner. Några respondenter var av den uppfattningen att den uppsatsmall som skapats för att underlätta arbetet i samband med introduktionen av UD också hörde ihop med systemet. Nedanstående citat får illustrera den uppfattningen.

Studenten borde kunna skriva direkt i mallen. Nu skriver de i t.ex. Word och lägger in den i UD inför mötet.

På frågan om något varit svårt vid användningen av Uppsatsdialogen var det endast en som svarat att så var fallet och det gällde problem med att häva spärren på ”popuppönstren”. Någon påpekade att det var problem för studenterna att ladda upp ett dokument, men att problemet hade sitt ursprung i hanteringen av Windows.

På en fråga om det om det varit några driftstörningar i arbetet, var det huvuddelen i den grupp som varit negativa till användningen av UD som påpekade att det varit driftstörningar. En av respondenterna uttryckte att ”*det alltid var driftstörningar*”. Ingen av dem som varit positiva till användningen hade upplevt några driftstörningar. Tvärtom fick programmet beröm för sin driftsäkerhet.

På frågan om man avtalat med studenten om hur man ska använda UD var det bara några få som gjort detta. Ofta upprättades bara en muntlig och i delar oklar uppgörelse.

Nja, inser att det kan vara en idé att göra tydligare överenskommelse kring hur ofta och när man besöker UD. Vi pratade bara lite löst om hur vi skulle använda den.

Många av de intervjuade tyckte att det kunde vara en god idé att göra ett tydligt avtal om man bestämt sig för att använda programmet. Några påpekade att ett kontrakt skulle kunna göra att ansvarsfördelningen blev tydligare.

Ja, men ändå hade vi nog så olika förväntningar. Ett kontrakt är nog inte så dumt.

Några markerade att användandet och avtal måste var helt frivilligt.

Inga avtal. Jag har bestämt ordning för handledningen. Varannan dag och gemensamt schema.

En student ville bara använda mail. Jag tvingar ingen. En har bestämt avböjt att använda den.

På den avslutande frågan om den intervjuade kunde tänka sig att använda Uppsatsdialogen vid uppsatshandledning i framtiden, på Campus och/eller distans markerade många att de var positiva till en framtida användning.

Jag skulle använda uppsatsdialogen. Den har hjälpt i mitt arbete. Jag har så rörligt i min e-post och med UD så lever uppsatserna sitt eget liv i ett eget forum.

Ja, både på distans och campus. Nästa gång ska jag använda kontraktet. Kanske ska examinatorn få tillfälle att följa handledning och process.

Ja, vi testar igen och drar lärdom av tidigare erfarenheter. Gäller distanskurser men det har egentligen ingen betydelse.

I den grupp som avbrutit arbetet med UD, eller inte påbörjat användningen, var det positiva kommentarer för ett framtida användande. Här nedan följer några av denna grupps kommentarer.

Ja, om man byter popupp mot vanliga länkar att klicka på.

Jag är inte principiellt negativ. Om studenterna tycker att UD är ”bra”, så bör vi antagligen använda den.

Ja! Om jag bara får tid att lära mig att hantera den så kan den säkert vara till hjälp. Särskilt när det gäller distanskurser.

Om man använder den, är det säkert bra.

Någon värjde sig tydligt från användandet av UD och påpekade att man ville begränsa kontakten med studenten.

Jag vill inte stå i ständig kontakt med studenten. Vill bara ha materialet enligt avtal på bestämda tider med bestämt innehåll.

6.3.3 Enkät till uppsatsskrivare

En enkät med 36 frågor distribuerades som webbenkät och i vissa fall som pappersenkät till de studenter som deltog i undersökningen. Av de 51 som erbjöds delta (se missiv, Bilaga 2) kom 49 att medverka. I nära nog samtliga av enkätens frågor skulle respondenterna ta ställning till påståenden med stöd av fem svarsalternativ (se enkät Bilaga 3). Vid databearbetningen har alternativen 1 och 2 tolkats som att respondenten instämmer i hög grad eller i någon grad. Alternativen 4 och 5 har översatts till instämmer inte. Det är markeringar i dessa fyra ytterlägen som utgör underlaget för resultatredovisningen.

6.3.4 Enkätresultat

Huvuddelen av dem som svarat på enkäten var kvinnor (70 %) och medianåldern var 29 år. Merparten av respondenterna (82 %) uppgav att de hade bredband i hemmet och att datoranvändningen sker både på Högskolan och i hemmet. Över två tredjedelar av de tillfrågade instämde att de hade god datorvana och instämde i att ”idén med Uppsatsdialogen var bra”. På frågan om UD kunde vara tidsbesparande instämde mindre än hälften att den kunde spara tid för uppsatsskrivaren. Mer än hälften av de tillfrågade studenterna tyckte att det var viktigt att upprätta ett kontrakt mellan student och handledare gällande användandet av Uppsatsdialogen vilket följande kommentarer också illustrerar.

Tider ska också vara bestämda innan, så att man vet när handledaren går in och tittar.

Det hade varit bra om man hade vetat vilken dag i veckan handledaren hade gått in, för då kanske kontakten fungerat bättre.

Det gäller att handledaren aktivt använder funktionerna annars kan det skapa förvirring.

Över två tredjedelar uppgav att de sällan hade problem med versionshanteringen och att man uppskattade att arbetet lagrades i systemet.

Att kunna spara sina olika delar och texter på exjobbet har gjort att man inte behöver förlita sig på disketter, mail eller krångliga USB-minnen. Det har underlättat väldigt mycket.

Några få studenter kände oro för att material som skickas i Uppsatsdialogen skulle försvinna och att material som skickas kunde läsas av obehöriga. Informationen kring Uppsatsdialogen och datorsupporten under kursen bedömdes av nära nog hälften som otillräcklig.

Jag tror att den (uppsatsdialogen) kommer att fungera bra. Men innan man går ut och ålägger handledarna att använda den ska de ha en ordentlig genomgång hur den fungerar. Det får inte vara som i mitt fall där handledaren pga. okunskap missade mina filer eftersom han inte såg dem. Jag missade en vecka pga. detta.

Om sidan fungerat och introducerats bättre så är det bra med en speciell sida.

På frågan om handhavandet kring inloggningen bedömde mer än fyra femtedelar att den var enkel och då särskilt när man arbetade på skolans datorer. När studenterna skulle ta ställning till om UD underlättar kommunikationen mellan student och handledare bedömde mer än två tredjedelar att kommunikationen blev bättre vilket nedanstående kommentarer bekräftar.

Bra sätt att kommunicera med handledare och skicka över olika versioner av ex-arbetet. Skönt att ha en sida där allt som tillhör arbetet samlas.

Bra. Enkelt och tydligt. Man slipper bestämma tid med handledaren. Kunna ställa frågor när problem uppstår.

Ett antal studenter har påtalat att kontakten mellan handledare och student varit dålig och att detta varit orsaken till att kommunikationen inte fungerat tillfredsställande.

Uppsatsdialogen är som instrument ett utmärkt sätt att kunna samtala med sin handledare och kunna skicka filer, frågor eller svar mellan sig. Jag har tyvärr inte fått så stora möjligheter att använda den eftersom min handledare inte kunnat komma in på dialogen förrän de senaste veckorna. Toppenidé (bara man kan se till att handledaren kan använda den med).

Jag tycker inte det har varit någon direkt dialog mellan mig som student och min handledare. Det går aldrig att ersätta ett personligt möte.

I några fall har man inte riktigt litat på Uppsatsdialogen och använt den vanliga e-posten.

Däremot har dialogen inte varit så bra med handledaren. Det mesta har skickats via mail också (för säkerhets skull) och därmed har vi fått svar där.

Många studenter bedömde att det gick lättare att uppskatta arbetsinsats och tidsåtgång med stöd av självvärderingsfunktionen. Över två tredjedelar av de tillfrågade ansåg att funktionen varit bra vilket nedanstående studentkommentar får illustrera.

Bra med självvärderingen. Det har känts bra att se hur mitt arbete växer sig starkare för varje vecka och att jag har koll på att alla delar är med. Frågan är om min handledare följer min skattning?

Samma ställningstagande gjordes kring påståendet att Uppsatsdialogen ”tydliggör de obligatoriska moment som ingår i examensarbete”. I en av kommentarerna menar studenten att läraren glömt att kryssa i de moment som fullgjorts.

Alla moment är ännu inte avböckade och jag har bara fått en kommentar på min ex-plan. Jag hade också velat ha allmän information om kursen. Tider och platser fick jag genom att ringa. Hade jag inte ringt hade jag missat en massa information.

Tidsplanen har presenterats i Uppsatsdialogen av många studenter men det har sällan varit en kontinuerlig lägesrapportering. Diskussionskonferensen har bara använts av några handledare vilket fick till följd att många valt att avstå från att besvara frågan. Huvuddelen tyckte att UD hade underlättat arbetet. Det som fick mest kommentarer och lovord var den uppsatsmall som bifogats Uppsatsdialogen under funktionen länkar. Denna mall har inget med systemet Uppsatsdialogen att göra men den gick enkelt att finna och ladda ner.

Positivt har varit att det funnits länkar till användbart material+ enkel uppsatsmall att använda.

Det har även fungerat bra med de filer man kunnat ladda ner tex. uppsatsmallen och Elmeroths rapportanvisningar.

Huvuddelen av studenterna har inte upplevt några tekniska driftstörningar men det är några som har haft problem vilket illustreras i följande kommentarer.

Ett stressmoment eftersom det inte har fungerat som det ska. Filerna har inte gått att öppna upp, handledare har inte sett underliggande meddelande utan bara det synliga. På min dator har nedersta raden försvunnit efter att jag skickat fil eller meddelande. Man kunde inte se om filen var med, bara datumet syntes längst ned.

Huvuddelen av studenterna anser att de har tillräcklig datorvana för att hantera Uppsatsdialogen. Däremot anser man att lärarna måste bli skickligare i sin datoranvändning. På frågan om handledaren varit positiv till användandet av UD är det en icke betydande andel som svarat att de inte varit det.

Jag tycker det var ett jättebra program men handledaren valde att inte arbeta med det överhuvudtaget (av olika anledningar). Tyvärr, den verkade jättebra. Jag använde den till uppläggning och mål och fyllde i procenttal osv. Sparade också mitt arbete på den då det var en säker databas.

Har inte använt dialogen. Var inne där och skickade ett mail till min handledare när han inte svarade på två veckor så mailade jag honom vanligt och vi fortsatte med det, sammanlagt var jag inne på dialogen 3 ggr.

Eftersom min handledare inte kunde använda sig av uppsatsdialogen har vi kommunicerat genom webbmail. Följden har blivit att jag inte jobbat med denna plattform.

Användes inte av min handledare vidare mkt. Hade velat kunna ha en dialog genom den. Bra upplägg på sidan. Tyvärr kändes det som den mest var till mig. Arbetena hade jag ju kunnat skicka per mail.

Uppsatsdialogen bedöms fungera bra både på campus och på distans. I distansutbildning förväntas den vara till störst nytta. Uppsatsdialogen bedöms vara tidsbesparande i vissa situationer och huvuddelen vill rekommendera användningen till efterföljande studenter. På frågan om hur man kan göra Uppsatsdialogen bättre kom inga direkta förslag.

6.3.5 Utvärdering av användarstatistik

I Uppsatsdialogen går det enkelt att studera användarstatistiken för de olika funktionerna. Det går också att med användarens medgivande studera den kommunikation som genomförts under kursen. Diskussion och uppladdning av fil har använts flitigt av både handledare och uppsatsskrivare (Tabell 6:3).

Funktion	Handledare rang	Student rang
Handledarforum	-	-
Gruppforum	-	-
Skicka info	5	-
Självvärdering	-	3
Lägesrapport	-	
Obligatoriska moment	4	-
Möte och tid	3	-
Diskussion	1	1
Uppladdning av fil	2	2
Information genom länkar	6	4

Tabell 6:3 Användarstatistik rangordnat där siffran 1 står för den mest frekvent använda funktionen i Uppsatsdialogen.

6.3.6 Kontinuerlig utvärdering med projektmålen i fokus

Under kursen pågick en kontinuerlig dialog och utvärdering med användarna. Denna utvärdering fick stor betydelse för programutveckling och test. Om man fokuserar på det första projektmålet, *att applikationen skall underlätta kommunikationen mellan student och handledare*, kan man konstatera att kommunikationen i kursen varit livlig. Många gånger rör det sig om korta frågor från uppsatsskrivaren i diskussionsfunktionen (Bild 5:10) och korta svar och uppmuntrande ord från handledaren. Kommunikationen listas i kronologisk ordning och ger en klar och samlad bild över den dialog som skett.

En möjlighet som programmet ger är att handledare kan diskutera med andra handledare och examinatorer i en diskussionskonferens utan att studenterna får tillgång till det som avhandlas. Denna funktion har inte utnyttjats i kursen. Inte heller den öppna diskussionskonferensen där samtliga i kursen kunde ställa frågor och delge varandra erfarenheter. En av orsakerna till detta är säkert att kursledningen inte uppmuntrat till denna aktivitet. Den diskussionskonferens som använts i begränsad omfattning är den som varit tillgänglig för den enskilda handledaren och dennas studenter. Denna möjlighet har uppskattats av några handledare då man kan ge handledning kring generella problem och enkelt nå ut till samtliga studenter som man handleder. För att bättre utnyttja den resurs som andra studenter utgör bör man i framtiden utveckla former för kollaborativt lärande i uppsatsskrivande.

Den snabbinformation (Bild 5:10) som går att lämna på uppsatssidan har också frekvent utnyttjats, liksom möjligheten att snabbt och med hjälp av färdiga listor skicka e-post till studenterna. Även mycket av den konkreta kommunikationen/handledningen har utförts direkt i aktuell uppsatsversion.

Att *handledaren skulle kunna följa skrivprocess/progression i studentens uppsatsskrivande* var det andra preciserade målet för uppsatsdialogen. Genom att följa de olika uppsatsversioner kunde handledaren se hur arbetet växte fram. I funktionen där filerna laddats upp (Bild 5:11) har handledarna med skriftliga kommentarer eller i enstaka fall med ljudkommentarer gett studenterna direkt återkoppling. Att få samtliga uppsatsversioner och handledarkommentarer samlade på ett ställe har uppskattats av studenter och handledare. Många handledare menar att risken för fusk är mindre om handledaren ser hur studenten reagerar på handledningen efterhand som de olika uppsatsversionerna blir synliga för handledaren. Skulle studenten plagiera blir det troligen svårare att göra detta i en nära dialog med handledare.

Ett annat mål för applikationen var *att studenten skulle kunna värdera och uppskatta arbetsinsats och tidsåtgång*. En av funktionerna som skapades för att nå detta mål och vars betydelse inledningsvis underskattades av handledarna, var den självvärderingsfunktion (Bild 5:9) som fanns tillgänglig för uppsatsskrivarna. Många studenter har använt den för att visualisera arbetets fortskridande. Det har av studenterna upplevts som positivt att kontinuerligt markera arbetsinsatsen under arbetets fortskridande. Det har också gett studenten en klar bild av vilka delar som följt tidsplanen.

Den funktion där handledaren kunde definiera de obligatoriska moment som ingår i kursen var konstruerad för att nå målet att *Uppsatsdialogen skall tydliggöra de obligatoriska moment som ingår i examensarbetet*. Här har handledarna fått ett administrativt stöd som hjälper dem att hålla ordning på om studenterna deltagit i de obligatoriska aktiviteterna t.ex. peer to peer seminarier, provopposition, grupphandledning, som är kopplade till kursen (Bild 5:10). I och med att aktiviteten tydligt exponeras och deltagandet markeras för uppsatsskrivaren blir kravet på deltagande tydligare.

Målet att *studenten lätt skall finna, för uppsatsen relevant information, uppgifter, stöd och dokumentation* har samtliga funktioner i Uppsatsdialogen bidragit till. Under de länkar som presenterades på uppsatssidan (Bild 5:11) kunde man bl.a. finna kursplan, skrivregler, uppsatmall, forskningsetiska regler, länkar till databaser, anvisningar för opposition osv. Dessa länkar har uppskattats av både uppsatsskrivare och handledare.

Ett annat mål som täcktes in av många funktioner i programmet var att *handledaren lättare skulle kunna administrera och följa studenter i uppsatskursen*. När en student gör ett längre uppehåll i sitt uppsatsskrivande och det längre fram blir aktuellt att byta handledare kan detta enkelt ske. Fördelen är att tidigare arbete och process blir tillgängliga för den lärare som övertar rollen som uppsatshandledare. De råd och krav som tidigare formuleras finns lätt tillgängliga. Denna funktion uppskattades av handledarna som ansvarade för de så kallade ”uppsamlingsheaten”.

6.3.7 Intervju med administratör/IT-pedagog

I undersökningen ställdes att antal frågor till den ansvariga administratören/IT-pedagogen. På frågan om vilka fördelar eller nackdelar som finns med Uppsatsdialogen ur en administrativ synvinkel menar den intervjuade att fördelen är att verktyget är byggt just med syfte att underlätta uppsatshandledning. Varje funktionalitet i verktyget är lätt att förstå i ett handledningssammanhang och det innebär att man snabbt kommer igång med användandet. Nackdelen är att det är ett relativt fristående system, som kräver en egen administration. Då kontogenerering är relativt enkelt och inloggning sker med automatik, är det trots detta inga större problem för användare och administratör.

När framtidsutsikterna för verktyget diskuteras tror den intervjuade att syfte och funktionalitet har en klar framtid – de som har använt verktyget och uppskattar det kommer att efterfråga liknande funktioner i exempelvis ett LMS (learning management system) om de av någon anledning inte längre kan använda Uppsatsdialogen. Om fler ska kunna utnyttja den, gäller det att få fram en lösning som är enkel att rent tekniskt implementera i den egna organisationens system.

Enligt den intervjuade har många lärare hört av sig och reaktionerna har varit övervägande positiva – framför allt på själva idén och funktionaliteten. En anledning till detta är att användarvänligheten bedöms som mycket hög, men den kan göras bättre utan att verktyget för den skull blir överlastat. Det krävs en del förbättringar menar den intervjuade. Framför allt kan systemet förbättras på alla administrativa nivåer. Dels handlar det om användarhantering och att enklare kunna skapa konton manuellt, dels om att på ett enklare sätt konfigurera olika kurser. Det vore också bra att som användare kunna styra mer över

vilken typ av information man vill bli påmind om på via e-post. Administratören bedömer säkerheten som god och klart likvärdig med andra utbildningsplattformar.

7 ERFARENHETER OCH SLUTSATSER

Huvuddelen av de handledare och studenter som prövat eller fått Uppsatsdialogen presenterad för sig är positiva till dess idé och funktion. Mest positiva är studentgruppen. Det mest framträdande skälet till att några handledare är negativa är osäkerhet inför tekniken och avsaknad av tid för att lära sig programmet. Några har också varit oroliga att Uppsatsdialogen kan komma att kräva mer av tillgänglighet och arbetstid. Ett sätt att reducera dessa problem och farhågor är att använda det kontrakt som konstruerades efter den inledande utvärderingen. En annan åtgärd kan vara att tilldela lärarna arbetstid för utbildning och handledning kring tjänsten. Denna insats kan säkert öka den allmänna IT-kompetensen och därmed vara av betydelse för andra uppgifter.

Ett fåtal studenter har också uttryckt sin skepsis till användningen av uppsatsdialogen. Några av dessa studenter känner osäkerhet inför tekniken medan några uppenbarligen vill undvika en ökad kravnivå och insyn i uppsatsarbetet. Många studenter uttryckte positiva omdömen men framförde kritik mot att några handledare inte var villiga till eller saknade kompetens för att använda tjänsten.

De som uppskattat programmet har inte anmält några tekniska problem som härrör från själva applikationen. Det är däremot några som anmält tekniska problem, men i så gott som samtliga av dessa fall har det varit brister i användarkompetensen.

Ändringar och ytterligare funktioner

Programmet har av merparten av användarna upplevts som lätthanterligt och säkert. En applikation som UD är enkel att förstå och använda då den riktas mot en väl avgränsad uppgift. Denna enkelhet får inte gå förlorad genom att ytterligare funktioner adderas till systemet. Det finns då en uppenbar risk att användandet upplevs som omständligt. Att göra mer förfinade ändringar för administratörer är lättare, då den som innehar denna funktion oftast har betydligt högre IT-kompetens än användarna.

En funktion som är viktig att säkra i ett fortsatt utvecklingsarbete är de val som går att göra när uppsats- och handledningsstödet konfigureras. Här finns många olika personliga önskemål och om handledare och student får funktioner de inte uppskattar, eller tjänster som inte efterfrågas, kommer UD att betraktas som en belastning. Mot bakgrund av valbarheten måste det paradoxalt nog läggas till ytterligare en funktion för att kunna välja eller välja bort e-postmeddelande när studenten gör ändringar på uppsatssidan.

Reflexioner kring uppsatsdialogen och forskning kring handledning

Den uppdelning som gjorts mellan distansutbildning och den mer konventionella utbildningen är på väg att försvagas (Dahlin 2000). Därför bör uppsatsdialogen vara lämplig såväl inom distans- som campusutbildning.

Uppsatsdialogen ska uppmuntra till en tät kontakt, särskilt i diskussionsfunktionen och en dialog av mer informell karaktär. Tidigare forskning har visat att detta är en framgångsfaktor för effektiv handledning (Cook, 1980; Bynner & Henry, 1984). Samtidigt

inbjuder applikationen till att kraven kring handledningen preciseras och blir tydligare vilket också visat sig ha betydelse för en effektiv handledning (Lybeck & Asplund-Carlsson, 1986). Uppsatsdialogen stödjer det många uppsatsskrivare anser vara de viktigaste ingredienser i handledning nämligen ledning och planering, tid och tillgänglighet samt uppmuntran och stöd (Lindén & Fitger, 1990). Med ett kontinuerligt och formativt examinationssystem minskar troligen risken för fusk. Att man som lärare enklare följer studentens arbetsprocess kan vara en väg att beivra fusk (Gunnarsson, m.fl. 2002).

Vi är övertygade om att uppsatsdialogen kan vara till stor hjälp för många studenter och handledare. Särskilt lämplig bedömer vi den vara vid distanskurser och/eller i uppsatskurser där handledaren följer uppsatsskrivarna under en längre tid. I D-uppsatser och i arbeten på högre nivå t.ex. avhandlingsarbete kan den dokumentation och arkivering som programmet erbjuder vara uppsatsskrivare och handledare till stor nytta. I kurser som ständigt återkommer som t.ex. en uppsatskurs kan systemet fyllas med relativt perenn information som till stora delar kan återanvändas vid nästa kurstillfälle. Här måste alla handledare och studenter ta ett större ansvar och föreslå material och länkar som kan göras tillgängliga för alla.

Dem som avbrutit eller inte använt UD har gjort att förståelsen för hinder och problem i användandet blivit tydligare. Applikationen kan inte passa alla, men efter att ha hört denna grupp och därefter utfört ytterligare förbättringar kommer förhoppningsvis fler att använda programmet. Kan UD leda till att studenter lättare klarar sin examen eller att handledare sparar tid eller höjer kvalitén med bibehållen tidsinsats är applikationen värd att introduceras och erbjudas för fler av högskolans lärare. Uppenbarligen vill huvuddelen av handledare och studenter som prövat Uppsatsdialogen fortsätta att använda tjänsten. Vår förhoppning är att kunna göra tjänsten tillgänglig för samtliga högskolor och universitet och där noggrannare utvärdera tänkbara tidsförtjänster och kvalitetshöjningar i uppsatsskrivande och handledningsarbete.

8 REFERENSLISTA

- Allwood, C.M. (1998). *Människan-datorinteraktion: Ett psykologiskt perspektiv*. Lund: Studentlitteratur.
- Andersen, E.S. (1994). *Systemutveckling, principer, metoder och tekniker*. Lund: Studentlitteratur.
- Berger, N.S. (1999). Pioneering Experiences in Distance Learning: Lessons Learned *Journal of Management Education*, 23 (6). 684-687.
- Bynner, J. & Henry, J. (1984). Advanced project work in distance teaching. *Higher Education*, 13, 413-421.
- Cook, M. (1980). The Role of the Academic Supervisor for Undergraduate Dissertations in Science and Science-related Subjects. *Studies in Higher Education*, 5, Nr 2, 173-185.
- Dahlin, B. (2000). *Om IKT- baserad distansutbildning och "flexibelt lärande": En forskningsöversikt* (Karlstad University Studies 2000:20). Karlstad: Karlstads universitet.
- Dalin, P. (1978). *Limits to Educational Research*. New York: St. Martins' Press.
- Edenholm, Y. (2000). Om femtio år finns inte skolan kvar längre. *Computer Sweden* 12. 8 december
- Franke, A. (1990). *Handledning i praktiken. En studie av handledares och lärarkandidaters uppfattningar av handledning i lärarutbildningens praktikdel*. Linköping: Studies in Education, Nr. 30.
- Gerrevall, P. (1992). *Högskolestuderandes erfarenheter av självständigt arbete*. Lund: Pedagogiska institutionen.
- Gunnarsson, M., Lingefjärd, T., Mekki-Berrada, T. & Sjöblom, C-A. (2002). *Flexibelt lärande – lärande examination. FLEX. UFL-rapport 2002:1*. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Högskoleverket 2004:17R. *Sammanställning av beslut domar i disciplinärenden som rör studerande vid universitet och högskolor från 2003*. Stockholm: Högskoleverket.
- Högskoleverket 2005:28R. *Disciplinärenden 2004 vid högskolor och universitet med statligt huvudmannaskap*. Stockholm: Högskoleverket.
- Högskoleverket: *Högskoleförordningen 1993:100*

- Holmberg, C. (2006). Flexibelt lärande – från korrespondensundervisning till öppna och fria studier. I Borgström, L. & Gougoulakis, P. (Red.) *Vuxenantologin*. Stockholm: Atlas.
- Jareborg, N. (2002). *Disciplinansvar för studenter som fuskar eller stör*. Konferens om disciplinregler anordnad av juridiska avdelningen vid Högskoleverket, 2002.
- Jokela, P & Karlsudd, P (2005). *Att lära säkert. IT-säkerhet i Nätuniversitetets distansutbildningar*. Umeå: Umeå Centre for Evaluation Research.
- Jokela, P. & Karlsudd, P. (2005). *Thesis Web Dialogue*. e-Society 2005, Proceedings of the IADIS International Conference, 27-30 June 2005, Qavra, Malta. ISBN 972-8939-03-5.
- Karlsudd, P. (2001). *Att lära på tunna linor och bred(a) band. Pedagogik i utbildning basera på informations- och kommunikationsteknologi. Konstruktion av ett analysverktyg*. Kalmar: Högskolan i Kalmar.
- Lindén, J & Fitger, M. (1990). *Kvinnliga och manliga forskarstudenter ser på handledning*. Lunds universitet: PU, rapport nr 90: 178.
- Lybeck, L. & Asplund-Carlsson, M. (1986) *Supervision of doctoral students a case study*. Göteborgs universitet: Pedagogiska institutionen, Report no. 1986:02.
- Martin, B. (2004). *Plagiarism: Policy against cheating or policy for learning*. Nexus, Vol 16, No 2, pp 15-16.
- Moses, I. (1987). Project Work in a Medical Course. *Medical Teacher*, 9, Nr 1, 21-33.
- Myringer, B., & Wigforss, E. (2002). *Guide för nätbaserad distansundervisning vid högskola och universitet*. Lund: Media-Tryck.
- Pelgrum, W. & Plomp, T. (1993). *The IEA Study of Computers in Education: Implementation of an Innovation in 21 Education Systems*. Pergamon Press.
- Peterman, T.W. (2000). Elements of Success at a Traditional/Virtual University: Lessons Learned from Three Years of Growth in Cyberspace, *Journal of Academic Librarianship*, January, 2000.
- SOU, (1994:45). *Grunden för livslångt lärande*. Stockholm: Fritze förlag (Utbildningsdepartementet).
- Svensson, L. & Åberg, C. (2001). *E-learning och arbetsplatslärande*. Stockholm: Bilda Förlag.

Trowler, P.R. (1998) *Academics responding to change: new higher education frameworks and academic culture*. Buckingham: Society for Research into Higher Education & Open University Press.

Wiedersheim-Finn, F. (2005) *Plagiathandbok*. Uppsala: Uppsala Universitet, Företags-ekonomiska institutionen.

BILAGA 1**Frågor om Uppsatsdialogen, handledare.**

- 1) Ur ett handledarperspektiv, vilka moment/inslag tycker du är viktiga i handledningen av den ”typiska” examensarbetaren:

Betygsätt från 1- 5 där 1 är lägsta och 5 är högsta betyg.

Funktion	1	2	3	4	5
Att vara ett stöd i uppsatsplaneringen					
Att vara tillgänglig					
Ge uppmuntran och stöd					
Förmedla ämnesspecifik kunskap					
Förmedla generell kunskap kring vetenskapligt förhållningssätt					
Ge råd och tips					
Ge konkret handledning i skrivandet					
Att utmana process och tanke					
Ge rikligt med tid					
Annat:					
Annat:					
Annat:					

- 2) Vilken tid till handledning använde du i förhållande till den tilldelade tiden.

1	2	3	4	5
mycket mindre	mindre	tilldelad tid	mer	mycket mer

- 3) Vilka var dina huvudmotiv till att använda/inte använda UD

- 4) Vilken typ av studenter tror du uppskattar UD.

5) Betygsätt följande funktioner i Uppsatsdialogen enligt nedanstående skala

- 1 mycket dålig
- 2 dålig
- 3 varken bra eller dålig
- 4 bra
- 5 mycket bra

Funktion	Betyg	Använt funktionen	Ej använt funktionen	Kommentar
Handledarforum				
Gruppforum				
Skicka info				
Självvärdering				
Lägesrapport				
Obligatoriska moment				
Möte och tid				
Diskussion				
Uppladdning av fil				
Information genom länkar				

Kommentarer:

- 6) Är det något du skulle vilja komplettera Uppsatsdialogen med?
- 7) Något som är svårt vid användning av Uppsatsdialogen?
- 8) Har det varit några driftstörningar i arbetet?
- 9) Har du avtalat med studenten hur ni ska använda Uppsatsdialogen?
- 10) Kan du tänka dig att använda Uppsatsdialogen vid uppsatshandledning i framtiden?
Campus eller distans?

BILAGA 2

Bästa uppsatsskrivare,

I denna uppsatsomgång har vi testat ett egenutvecklat verktyg Uppsatsdialogen. För att utvärdera om verktyget har möjligheten att leva upp till de mål som formulerats för användningen, ber vi dig svara på denna enkät. Klicka på denna länk för att komma till enkäten: <http://instantquestion.com/.....>

Ditt svar är anonymt. Om du inte svarat före den 2006-04-10 kommer du att få högst två påminnelser. Dessa skapas automatiskt av enkätssystemet utan att din e-postadress kopplas till dina svar.

Din medverkan är frivillig men vi hoppas att du vill hjälpa oss med utvärderingen för att förbättra villkoren för uppsatsskrivare och handledare i framtiden.

Med vänliga hälsningar: Peter Karlsudd och Päivi Jokela

BILAGA 3**UTVÄRDERING AV UPPSATSDIALOGEN*****Bakgrund***

1 Jag är **kvinn**a **man**

2 Jag är född år _____

3 Jag har bredband hemma (minst 120 mb/s) **Ja** **Nej**

4 För mina studier använder jag datorn huvudsakligen (välj ett alternativ)

hemma

på Högskolan eller lärcenter

arbetet

annan plats

Markera för varje påstående i vilken grad Du instämmer med detta

5 Jag har god datorvana

1 2 3 4 5
instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

6 Idén med Uppsatsdialogen är bra

1 2 3 4 5
instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

7 Uppsatsdialogen kan vara tidsbesparande

1 2 3 4 5
instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

8 Det är viktigt att det finns ett kontrakt mellan student och lärare över hur Uppsatsdialogen ska användas

1 2 3 4 5
instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

9 Jag har sällan problem med versionshantering

1 2 3 4 5
instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

10 Jag gör ofta en säkerhetskopia på mitt arbete

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

Markera för varje påstående i vilken grad Du instämmer med detta**11 Jag känner aldrig oro för att material som jag skickar med Uppsatsdialogen kan försvinna**

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

12 Jag känner aldrig oro för att material som jag skickar med Uppsatsdialogen kan läsas av obehöriga

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

13 Jag har fått tillräckligt mycket information kring användandet av Uppsatsdialogen

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

14 Jag har fått tillräckligt mycket datorsupport under kursen

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

15 Inloggningen till Uppsatsdialogen är enkel

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

16 Uppsatsdialogen underlättar kommunikationen mellan student och handledare

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

17 Uppsatsdialogen underlättar för mig som student att uppskatta min arbetsinsats och tidsåtgång

1 2 3 4 5 □
 instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

18 Uppsatsdialogen tydliggör de obligatoriska moment som ingår i examensarbetet

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

Markera för varje påstående i vilken grad Du instämmer med detta

19 Uppsatsdialogen underlättar för mig som student att finna relevant information och stöd för mitt arbete

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

20 Funktionen Självärdering har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

21 Funktionen Tidsplan/Lägesrapportering har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

22 Funktionen Obligatoriska moment har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

23 Funktionen Nästa tid/nästa möte har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

24 Funktionen Diskussion/dialog har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

25 Funktionen Ladda ner filer (Filhantering) har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

26 Diskussionskonferensen har varit mycket bra i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

27 Uppsatsmallen har underlättat mitt arbete

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

28 Det har förekommit tekniska driftstörningar i Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

29 Jag behöver mer datorvana för att Uppsatsdialogen ska kunna underlätta arbetet

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

30 Lärarna behöver mer datorvana för att Uppsatsdialogen ska kunna underlätta arbetet

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

31 Uppsatsdialogen passar bra i campusutbildning

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

32 Uppsatsdialogen passar bra i distansutbildning

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

33 Uppsatsdialogen har varit tidsbesparande

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

34 Min handledare har varit positiv till att använda Uppsatsdialogen

1	2	3	4	5	☐
instämmer helt				instämmer inte alls	Vet ej/Kan ej ta ställning

35 Jag skulle rekommendera andra studenter att använda Uppsatsdialogen

1 2 3 4 5 □
instämmer helt instämmer inte alls Vet ej/Kan ej ta ställning

36 Så här kan vi göra Uppsatsdialogen bättre:

Övriga kommentarer om Uppsatsdialogen:

Tack för din medverkan!

Peter Karlsudd och Päivi Jokela